

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik raponkint reggel, kivéve hétfőn

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyed évre 4 kor.
Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

POLITIKA.

— Telefon értesítés. —

A delegációk. Az osztrák delegációk költségvetési bizottsága ma délelőtt ülést tartott Chlumecky elnöke alatt. Baequhem előadó jelentését, a mely a külügyminiszteri előirányzatot tartalmazta, elfogadták. A jelentés hivatkozik a külügyminiszter expozéjára, szól az orosz-japán háborúról és a hatásról, amely ennek folytán a gazdasági téren beállhat és be is áll. Azután áttér a macedón mozgalmakra és aggodalmát fejezi ki, hogy a keleti háború befolyással lehet a Balkán eseményeire. Az entente-hatalmak inlézkedéséről szól, mondván, hogy a reformokat erélyesen kell végrehajtani.

Tiltakozik az olasz sajtó támadásai ellen, amelyek alkalmasak arra, hogy Balkán-politikánkat meggyanusítsák. Az Olaszországgal való szoros barátságra utal. Az előadó után dr. Pergelt a haditengerészek előirányzatáról tesz jelentést.

LEGUJABB.

A háború.

A második hadseregnek május 5-től 17-ig terjedő időközben való tevékenységéről szóló hivatalos jelentés így hangzik: Május 5-én szállt partra a hadsereg az e célra megállapított helyen a hajóhad védelme alatt. A partraszállás reggel 8 órakor kezdődött. Ellen-séget nem láttunk.

Azonnal csapatokat küldtünk Ficsukabába, hogy pusztítsák el a táviróvonalakat és a vasutat. Május 6-án a csapat elűzött egy kis ellenséges csapatot a Pulatientől délre lévő egyik magaslatról és megszállta a délkeletre lévő vasuti állomást.

Május 7-én az egyik csapat elpusztította a Pulatien és Szanosilipu között lévő vasutat és távirót, közben szétszórva a 100 főnyi ellenséges lovasságot. Tikisaton és Csulicsan között. Az ellenséget, melynek ott 3—4 zászlóalja és nyolc ágyuja volt, dél felé elűzték. Veszteségük 146 halott és sebesült.

A japánok elfoglalták Niuesvangot.

A Matio pétervári jelentése szerint a vezérkarhoz azon távirat érkezett, hogy a japánok bevonultak Niuesvangba.

Péter király koronázása.

Péter király koronázása a viszonyok újabb alakulásai következtében nem a tervezett kolostorban, hanem Belgrádban fog végbemenni. A változás oka, hogy minden való-

színűség szerint Bulgária és Montenegró fedelmei is az ünnepélyen jelen lenni óhajtának. Már pedig a kolostor a rossz közlekedési viszonyok miatt sok és ily magas rangú vendégek befogadására nem alkalmas.

A hunyadmegyei új alispán.

Hunyad vármegye rendes tavaszi közgyűlésén a Mara László alispánnak főispánná történt kinevezése folytán megüresedett alispáni állásra Pogány Béla főjegyzőt választotta meg.

Uj közegészségügyi felügyelő.

A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. Reisz Gedeon osztálytanácsost közegészségügyi felügyelővé kinevezte.

Uj nemes.

A király — mint a hivatalos lap jelenti — megengedte, hogy nárai Szabó Sándor vallás- és közoktatásügyi miniszteriumi osztálytanácsos és törvényes utódai, régi magyar nemességük, címerük és „nárai“ előnevük épségben tartása mellett, a „Náray Szabó“ kettős családnevet viselhessék.

Lotz Károly nagybeteg.

Mély részvétellel értesülünk, hogy Lotz Károly örök dicsőségű festőművésznünk, súlyos beteg de reméljük, hogy betegsége hamarosan jobbra fordul.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól —

Percel Dezső egynegyed tizenegykor már megnyitotta az ülést. Tizenöt perccel előbb mint rendesen.

Az elnöki bejelentések után Nyegre László előadó a Szegeden felállított középítési tanács hatáskörének újabb meghosszabításáról szóló törvényjavaslatot ajánlotta elfogadásra.

Egy pár perc alatt letárgyalták a javaslatot. Ugyancsak Nyegre László ajánlotta elfogadásra azt a javaslatot, amely gróf Wimpffen Siegfriednek, gróf Wimpffen Simonnak és báró Trauttenberg Frigyesnek az örökös főrendiházi tagsági jogával való felruházásáról szól.

Buzáth Ferenc: Örömmel fogadja el a javaslatot, de megjegyzi, hogy gróf Wimpffen honosítása óta sem múlt el 10 év.

Ugron Gábor: Ez a javaslat nagy veszelmeket főd fel. Elég német van Magyarországon. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon) Sok érdemet kell arra szerezni, hogy valaki főrendiházi tag lehessen. Ha ezeket a főrendiházi tagságra emelik, a nemzeti politikát árulják el. Nem fogadja el a törvényjavaslatot. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Tisza István: Szükségesnek tartja, hogy a főrendiházban, magyar szellem uralkodjék. Elismeri, a mai főrendiház szervezete nem kifogástalan, de most nem lehet ezt a reformot megoldani.

A Ház ezután a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Heltay Ferenc előadó: Elfogadásra ajánlja a beruházási törvényjavaslatot.

Komjáthy Béla: Az ellenzék már rég sürgette a beruházási törvényjavaslat benyújtását. A függetlenségi párt megszavazza ezt a javaslatot, mert nem akarja, hogy a pártügyi válság nagyobb méreteket öltsön. Ipart teremteni, új iparágakat életrehozni ez a javaslat nem fog. Nem fog pedig azért, mert ilyesmi mindaddig, amíg Ausztriával közösségben élünk, teljesen lehetetlen dolog. (Tetszés a baloldalon.)

Hosszan fejtegeti ezután, milyen rosszak az ország pénzügyi viszonyai. A részletekbe nem bocsátkozhatik, mert az nagy időt venne igénybe. Ha végignézi a tételeken, azt látja, hogy nem mindenütt az ország érdekeit tartották szem előtt. Itt van az ungi vasut, a melyre sem annak a vidéknek, sem az országnak semmiféle szüksége nincs. Hanem megépítették, mert a katonaságnak kell állítólag.

Abban a reményben, hogy a kormány megdöntse magát és az ipar fejlesztésére nagyobb összeget fog felvenni, a függetlenségi párt nevében kijelenti, hogy a javaslatot általánosságban elfogadja. (Élénk tetszés a szélsőbaloldalon.)

Ernszt Sándor elismerte, hogy ez a javaslat produktív alkotást képez. De megrójjá, hogy az eredeti tervezetből kiküszöbölték a humanitárius tételeket.

Szederkényi Nándor beszélt ezután. Konstatálta, hogy a kormány politikailag kihasználta ezt a javaslatot. Most látjuk, hogy nagy csalódás érte a várakozókat. Csak a hadügyminiszter lehet megelégedve, mert az kap egy katonai vasutat. A közutakra vonatkozó előterjesztés tetszetős kombinációnak mondható, de szóló tartó, hogy ott is keserű csalódás vár az országra. Egyenlő, igazságos és részrehajlatlan intézkedést követel valamennyi törvényhatósággal szemben.

Benyovszky Sándor grófnak általában az a kifogása volt, hogy a kormány nem volt elég körültekintő a beruházási program összeállításánál.

Hock János a javaslatban sok kivetni való talál. Magvas, komoly fejtegetései nagy benyomást tettek és zajos tetszést aradtak.

Kaas Ivor báró szól még általánosságban a javaslathoz, amelyet nem fogadott el. Azután az elnök bezárta vitát, mire Lukács László pénzügyminiszter felelt az ellenzéki részről felhozottakra.

A javaslatot ezután általánosságban elfogadták, majd részleteiben is változatlanul. A beruházási javaslattal kapcsolatos kérvényeket is elintézték még, ezután a holnapi ülés napirendjének megállapítása után, az ülés negyedháromkor véget ért.

Társadalmunk és a kivándorlás.

Magyarországban a legutóbbi idők politikája a kivándorlás ügyét egészen az állam karjai közé sodorta. A magyar kormány belátta, hogy társadalmunk ezt a veszedelmes nemzeti betegséget sem csökkenteni, sem helyes utra terelni nem tudta. Valóságos rablógazdaság dult itt nálunk ebben az ügyben. Angol, amerikai és német hajótársaságok árasztották el az országot s gyönyörű képeket festve az amerikai életről, csábította a népet; még a magyar sajtó is szolgálatukba szegődött, amidőn továbbította a kivándorlásra csábító ígéretek.

A magyar kormány tudatára jött annak, hogy a kivándorlás ügyének szervezetlensége, a csábító ügynökök vakmerősége a mi magyar népünknek kevés intelligenciája mellett valóságos nemzet-pusztítást végez. Törvényes formák közé került a kivándorlás ügye és az államhatalom figyelme kíséri azt a szegény kivándorlót hosszú tengerentuli útjára.

A mi társadalmunk pedig látva a kormány-hatalom eme működését, továbbra is indolentiával nézi a kivándorlás ügyének tovafejlődését. Mint a halálharang csendül most fel *Zseny József* a „Nemzeti szövetség“ titkárának gazdasági kimutatása a kivándorlásról. Ő, ki hosszú időt töltött Amerikában s ép magyar véreink körében a dolog mélyére szállva tanulmányozta a kivándorlást, rettentő számokat tesz közzé a nemzeti erő és vagyon csökkenését illetőleg.

A statisztika kimutatása szerint 135 millió koronát küldött haza az *egy millió* kivándorló. Evvel szemben, a kivándorlók utazási költsége személyenként 500 koronát számítva, már 500 millió vagyoncsökkenést jelent. Átlagos számítás szerint minden kivándorló legalább is 500 koronás értéket képvisel a nemzeti vagyont illetőleg. Egy milliónál 500 millió koronát. Tehát már ezer millió korona a vagyon-veszteség. Hozzávéve ehhez azt, hogy minden kivándorló, ha nem is sok, de valami pénzösszeget csak visszahagy és hogy itt nem fizet semmiféle adókat, bizvást 1200 millió koronára becsülhetjük azt a veszteséget, mit a nemzeti vagyonnak kell elszenvedni, ha egy millió kivándorló hagyja el az országot. Ehhez a rémséges összeghez képest mi a csekély 135 millió, amit Amerikából haza küldenek!

Kine érezné át, hogy a kivándorlás Magyarországnak igen komoly beteg-

sége, melyet ha ideje korán nem orvosolnak, nemzetünket a tönk szélére sodorja?!

Mikor a német, orosz és az osztrák hatalom alatt nyögő lengyelek közt a kivándorlás veszedelmes módon kezdett növekedni, a három nagy birodalomba osztott lengyelek az élet ösztöne által vezetve, mely azt sugta nekik, hogy ha itt Európában elfogynak, még a létezésüket is megsemmisíti a nagy birodalmaknak óriási hatalma, egymással kezdet fogva oly széles körű társadalmi akciót kezdtek, a melynek üdvös hatása már most is szembeötlő: a lengyel kivándorlás csökkenése. Sienkiewicz s író-társai bejárták Kaliforniát és az Uniót s onnan tapasztalatokkal megrakodtan hazatérve oly elijesztő képét festették a kivándorlónak, akinek a küzdelmet szerényebb tehetség mellett a kitűnő yanke fajjal kell felvenni s oly megindító hangon könyörögtek a hazai föld nevében a kivándorlókhoz hogy azoknak nem volt többé lelkük ahhoz, hogy elhagyva a hazai földet, annak elszegényedését és pusztulását idézzék elő.

De a mi magyar közéletünkben ha feljajdul egy újságíró a lapok hasábjain, mikor a nemzet testéről egy nagy darab válik le, ki törődik a fájdalmas hanggal; végre is apró gyűrűzetben oszlik föl a léghullám, a zaj elcsendesedik, elnyomja az élet vásári zsibaja, az emberek pedig dolguk után látnak; vagy mikor tartottak még Magyarországon népgyűlést, ahol azt bizonyították volna a szónokok, hogy a kivándorlás korlátozása van oly kiváló nemzeti érdek, mint akár a kiegyezés kérdése.

A magyar társadalomé a feladat, hogy hatalmas mozgalmakat támasztva kebelében, gátat emeljen a kivándorlásnak, mely a magyar nemzetnek e hazai földön való suprematiáját és gazdasági helyzetét legkomolyabb veszedelmekbe sodorja.

Lukácsy István.

A sztrájkok.

Igen tisztelt szerkesztő ur! Majd minden nap olvasok b. lapjában tudósítást, mely hol az itt, hol az ott kitörő sztrájkokról szól.

Épen most olvasom, hogy a zombori fazekas munkások bérharca a munkások győzelmével ért véget. Ennek örülök.

Az meg, ha olvasom, hogy valamely sztrájk a munkások vereségével végződött, kimondhatatlan szomorúságot kelt bennem.

Látja szerkesztő ur, én hive vagyok a szocializmusnak. Nem annak, mely ablakok, bolti függönyök és emberi főknek véres bezuzásából áll. Nem! Ez nem szocializmus! A fejlődés állapotában levő és a megváltás eszméjével vetekedő ezen eszmének mégis,

korcsajátása ez csupán. Marx nem ezt tanította! Lassalenak, Engelsnek sem ez volt az istensége!

Sokan úgy félnek a szocializmustól mint a légy az olvasztott enyvtől. Sőt még jobban. Azt mondják, hogy a szocialisták olyanok, mint az afrikai beduinok. Hogy a szocializmus tanai egyenesen a világ felforgatására irányítják. És a többi.

Szegény Engelsz! nagyon jól montad. Ha ezer évig élnék se felejténem el egyik munkádnak bevezető szavait. Azt mondod körülbelül, hogy azok, akik e munkát olvasni fogják, csodálattal fogják látni hogy itt holmi philosophia, történetphilosophia, régiségtan, történelem, Kant és Laplace féle elméletek is előfordulnak. Bizony, bizony. Fenséges tudomány, ez a ti tudománytok Marx, Lassale és Engels! Csak e kor nem érett még meg reá. Vagy az emberek, a társadalom még nem elég romlott, hogy a megváltás eszméje dicső diadallal állíthatna új világot a régi romjain.

És az emberek még most sem tudják mi van a szocializmusban és ezen eszme apostolainak műveiben? Nem érzik és nem értik, hogy ott minden tudomány, minden tudás minden vita egy cél kivívásáért hadakozik, hogy legyen *igazán* egyenlőség, *igazán* testvériség, *igazán* emberszeretet!

A sztrájk lehet jog, de nem szocializmus. Én azért helyeslem.

Szónokolni, izgatni bizonyos határok között mindenkinek szabad. Ezt is helyeslem.

De míg a sztrájk tisztességes formában, ha nem is az egyenlőség, de a megélhetés felé viszi az embereket, addig azoknak szónoklata, kik magából az eszméből merített érvekből álló beszéd helyett személyeket támadnak, a szocializmust sejtésből ismerik és ennek végecéljáról halvány sejtelmük sincs: többet árt a socializmusnak, mint minden lecsepülője és ellensége.

A szocializmus nem hazátlanság, hanem a legnagyobb hazafiság. Csak a fajszeretet korlátait terjeszti ki általános emberszeretetre.

Nincs egyetlen egy szó benne, a mi végcéljában legalább nem szeretetet hirdetne.

Csak megismerni kell. Nem szabad ítélet mondani felette, míg nem ismerjük.

A gyűlésekből, a sztrájkokból, de a lázongásból sem szabad megítélni a socializmust. Semmi külsőségből!

Ez még csak *elméletben* létező tan, melyet több kevesebb hűséggel hirdetnek.

A szocializmus még csak most indul egy világot meghódító útjára! Hiveket szerez. Hogy győzzön. Már pedig győzni csak akkor fog, ha minden embernek ez lesz a vallása, ez lesz a hite.

A szocializmus emberszeretet!

Ha szeretni akarjátok hát egymást faj, vallás és nemzetiség különbség nélkül ösmerjétek meg a socializmust és legyetek *igazán, őszintén és a jelen kor minden hazugsága nélkül szocialisták!*

Egy út van csak a boldogulás felé: az igazság útja!

Az igazság az eszme!

S míg az eszme győzelemre jut: nemzedékek lesznek martirjai!

Mindez pedig a sztrájkról jutott eszembe.

Tek. Szerkesztő urnak igaz hive és aláztos szolgája.

P. J.

HIREK.

Hirek a műkiállításról.

Lázás sietséggel helyezik el a Nemzeti Casino termeiben összehalmozott műkincset; oly sok s oly drága műértékkel bíró kincsek jöttek össze, hogy ilyen gazd. műkiállítás talán a vidéken még nem is v. t. Különösen a pompás Eisenhut-féle képek k. ltenek majd nagy feltűnést.

Ma este a Nemzeti Casino disztermében a hölgy-bizottság ülésezett Birkáss Gyuláné urnó elnöklete alatt. Abban történt a megállapodás, hogy *szerdán* 25-én és *szombaton* 28-án hangverseny lesz; három pieceből álló programmal: felolvasás, szavlatok, zongorajáték és énekek fogják a programot adni. A szünetek alatt cigányzenekar fogja a közönséget szórakoztatni.

A hölgy bizottság után a végrehajtó férfi bizottság tartotta ülését melyen határozottá vált, hogy műkiállítás megnyitása e hó 21-én szombaton d. u. 5 órakor lesz. Paukovich Andor, casinói igazgatósági tag üdvözlöi Schmausz Eadre főispán urat, mire a főispán ur a kiállítást meg fogja nyitni.

A kiállítás tart 21-étől 30-ig; mindennap d. e. 9 órától d. u. 1-ig és d. u. 3 órától esti 9 óráig.

Fiatal öngyilkos.

A helybeli polgári iskola harmadik osztályába járt Lapos János, 16 éves fiu. Szorgalmas, dolgos diák volt. Minden reggel az erdőbe ment ki. Ott aztán jegyzetgetett, tanulgatott. Ma reggel ismét az erdőbe ment könyveivel és jegyzeteivel. Hozzá is látott a tanuláshoz, majd levélírásba fogott. Egyszerre nagy dörrenés hallatszott. A közel lévők és a vendéglőben lévő lányok a pisztolylövés irányába futottak és ott a szorgalmas, fiatal diákot meglöve találták. Gyorsan értesítették a mentőket, egyszersmint a fiatal diák könyvei és iratai között kutatgattak, hogy esetleg kilétét megállapítsák. Egyik könyvében Sipos nevet találták felírva, megkérdezték, vajjon úgy hívják-e? A fiu nemet intett fejével. Ekkor a könyvében felírva talált másik nevet, Lapos Jánost hozták fel neki, mire fejével igent intett. Így mire a mentők jöttek, már tudták a fiatal öngyilkos nevét. A hamarosan megérkező mentők bekötötték sebeit és a kórházba szállították. A szegény fiunak valószínűleg a tüdeje sérült meg, mindazáltal remény van felgyógyulásához. Az öngyilkosság okául némelyek azt hozzák fel, hogy Lapos meg akarták buktatni.

— **Idegen látogatók a földmives iskolánál.** A pleveni gazdasági és szőlészeti iskola tanárai és növendékei összesen 24-én (Bulgáriából) tanulmány céljából engedélyt nyertek a szabadkai földmives iskola meglátogatására. Kérdést sem szenved, hogy a messze idegenből jövő vendégek szives fogadtatásban és a legtünetesebb kalauzolásban részesíttetnek.

— **Palics felépítése.** Ma d. e. jelent meg Palics fürdőhelyen dr. Biró Károly polgármester vezetése alatt szűkebbkörű bizottság, a mely a helyszínén mutatta be Zigler Győző egyetemi tanárnak azokat a tervezeteket, a melyek alapján Parafa Építés Részvénytársaság Palics fürdőhelyen az építkezéseket vé-

gezni akarja. A bizottság tagjai Purgly Sándor, Vermes Béla, Váli Gyula, dr. Dembitz Lajos voltak, akik Palics helyi viszonyaira vonatkozólag Zigler Győző, egyetemi tanárnak felvilágosításokat adtak. A meghívott mérnök szakértő azooban egyelőre még a tervezetekről véleményt nem mondott. Azt hisszük, hogy a legközelebbi napokban már írásbeli véleményes jelentése hozzánk érkezik.

— **Mamusich Lázár fegyelmeje.** Lapunk tegnapi számában és a fővárosi lapokban is a sok számadatnál, amely a Mamuzsits Lázár fegyelmeijénél előfordul, néhány téves adat is fordult elő. Így tévesen közöltetett az, hogy Mamusich Lázár négy rendbéli ügyben mondatott ki bűnösnek, holott tizennégy ügyben találtatott annak. Ugyancsak Tillmann és Lyubibraticsnál csak 4200 korona erejéig lett kimondva a vagyoni felelősség. Egyébiránt mihelyt az ítélet írásba is lesz foglalva, részleteiben is megiegemertetjük majd a közönséggel.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A helybeli ügyvédi kamara 1904, május hó 29-én d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Napirend: 1. Az Országos Ügyvédi Gyám- és Nyugdíjintézet felállításáról szóló törvénytervezetre az igazságügyi miniszteriumhoz terjesztendő vélemény. 2. A zugírászat elleni intézkedések tárgyában határozat.

— **Pénzügyi titkári állás.** A zombori pénzügyi igazgatóságnál üresedésben levő pénzügyi titkári állására a pénzügy miniszter kiírta a pályázatot.

— **Követésre méltó példa.** *Jeszenovich* János Szazadka szt. györgyi plébános a Kath. Legényegylet ama tagjának, ki a téli szezonban tartott esti szak-előadások legszorgalmasabb látogatója volt, jutalmul 4 koronát adott. A plébános ur nemes példáját már eddig is többen követték. Mamuzsich Félix kanonok plébános 2, Simrák Béla, Kersch Mihály, Dr. Bólights József 2—2 koronával. A jutalomdíjakat ünnepélyesen osztják ki.

— **Eimaradt iskolaszéki ülés.** A f. évi május hó 19-ére meghirdetett iskolaszéki ülést f. hó 16-ára halasztatott el azon okból, mert a tagok kellő számban nem jelentek meg. A legközelebbi ülésben tekintet nélkül a tagok számára fog határozat hozatni. Ha a tagok kellő számban lesznek jelen, alkalmasint a belterületi nőtanítói állást is be fogják tölteni. Különben ezen ülés tárgysorozata a következő: 1. A felveendő jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kijelölése. 2. A királyi tanfelügyelőség átirata, melylyel az ápr. hó 21-én tartott ülés jegyzőkönyvét visszazáraztatja. 3. A 329/kb. 1904. sz. határozat Ispánovits M. tanító felebbezése tárgyában. 4. A 267/kb. 1904. sz. határozat Mezerits Ferenc népisk. felügy. igazgató végleges megerősítése tárgyában. 5. Az elnökség jelentése az igazolatlanul mulasztó tankötelesek tárgyában. 6. Az elnök jelentése Budanovics Antalné szabadságolása tárgyában. 7. Népisk. felügy. igazgató jelentése a f. tanévi záró vizsgálatok sor- és időrendjének megállapítása tárgyában. 8. U. a. jelentése a f. tanév 2 harmadáról. 9. A polgári fiúiskola igazgatójának jelentése a záróvizsgák megtartása tárgyában. 10. A polgári leányiskola igazgatójának jelentése a nyilvános záró és magán vizsgálatok megtartása tárgyában. 11. A népisk. felügy. igazgató jelentése a tankötelesek összeírásával megbízott tanítók iskolamulasztása tárgyában.

— **Városi közgyűlés.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1904. évi május hó 21-én (szombaton) délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart.

— **V. H. O. Sz.** A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége 1904 május 22-én (pünkösd vasárnap délután 4 órakor Budapesten az „Otthon” nagytermében VII., Dohány-utca 76. sz.) tartja évi rendes közgyűlését. A közgyűlést megelőzőleg az igazgatóság tart délután 3 órakor ülést a következő tárgysorozattal: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. 2. A fölvételre jelentkező és kilépő rendes tagok kérvényeinek elintézése. 3. A tagdijaikkal 6 hónap óta hátralékos rendes tagok törlése. 4. Az 1903. évi zárszámadások bemutatása. 5. Segélykéresek elintézése. 6. Az elnökség jelentései és javaslatai. 7. Indítványok.

— **Uj színház Ujvidéken.** A kecskeméti szintársulat az idén utoljára játszik a Dungserszky-színházban, ahol a magyar szintársulat naponta 80, a szerb tarsulat naponta 40 koronát fizet Dungserszky Lázónak, a milliomosnak. Mayer Sándor, a Grand Hodel tulajdonosa új színházat építtetett, amelyet ingyen ad át a magyar szintársulatnak, hazafiságból. A kis színház falai már állanak s jövőre ott játszik a kecskeméti szintársulat.

— **Szerencsétlen játék.** Fajszi Péter, 12 éves IV. kőri fiút egy vele játszó pajtása má délelőtt játék közben oldalbaszurta. A mentők bekötötték sebeit, mire a megsérült kis fiu maga hazament.

— **Anyakönyvi hírek.** Hallottak: Szuknovits Mátyás 1 anap, Nagy István 23 éves, Babics Kovács Róza 2 hó, Biró Judith 60 év és Dulics Rózália 2 hó. Született: 10; 4 fiú és 6 leány.

— **A Magyar Országos Központi Takarékpénztár.** Lapunk mai számában megjelent hirdetésére bátrak vagyunk tisztelt olvasóink — különösen a földbirtokosok — figyelmét felhívni.

— **Állások** nyerni legbiztosabban csakis az »Országos Általános Pályázati Hirlap« útján lehet, mely az állástadókkal való közvetlen összeköttetése folytán leggyorsabban ad hirt, az összes betöltendő állásokról. Az állástadók is nagyobbrészt e lap útján töltik be a megüresedett állásokat. Minden számban számos állami, közigazgatási, magántisztviselői, gazdasági, hivatalszolgai, pénzügyi, kereskedelmi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van a feltételek és teljes címek kiírásával. Ingyen melléklete a »Jegyesek és Házasulandók Lapja« melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Előfizetési ára 1/4 évre 4 kor., egyes szám 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet körút 18. Képviselők fiókkadóhivatalok vezetésére, minden nagyobb vidéki városban kerestetnek.

— **Házassági célból** ismerkedni legbiztosabban lehet »Házasulandók Lapja« útján, ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házasulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiaktól, különböző hozományú nőktől tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik az »Országos Pályázati Hirlap«-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatotokat. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 12.

KÖZGAZDASÁG.

A Mercurbank és váltóüzlet r. t. jelentése

Anglia Franciaország és Németország azon az uton vannak, hogy a most folyó háborút gazdaságilag a maguk javára fordítsák. Humanus szempontból ugyan minden művelt államnak sajnálatát váltja ki a keleten folyó harc, de a szívek mélyében már ott lappang az üzlet, a kereslet utáni vágy. Oroszország és Japán városokat és falvakat égetnek, vasutvonalakat pusztítanak, csak hogy az ellenfél azoknak hasznát ne vehesse. De Európa éppen csak azt lesi, mert az elpusztított városokat és vasutakat újból fel kell majd építeni, a mi a fő az európai ipar igénybe vételével. A hadakozó felek nyilván ezért részesülnek oly előnyös kiszolgálásban hadi kölcsönök felvételénél. — Más időkben két ilyen hatalom háboruskodása feltétlenül a pénz drágulására vezetett volna. Ezzel szemben most azt tapasztaljuk, hogy szinte mesterségesen irányítják a pénzpiacot, csak hogy az új adósságok könnyen lehessenek beszerezhetők. Németország, mely szinte participál az 500 millió frankos orosz kölcsönben nem számít, kamatnyereségre, hanem ipari cikkeinek akar piacot teremteni Oroszországban és annak gyarmatországaiiban. — Angliának Japánnal szemben való előzékenységének is hasonló vágyak a rugói. Minthogy pedig egyre valószínűbb lesz, hogy a háborúnak egyéb Európára nézve káros következményei nem lesznek a közvélemény a háboru felett körülbelül napi-rendre is tért.

A hadügyi kormányzatunk jelentékeny követelése, valamint a kedvezőtlen termésviszonyok az utóbbi napokban lanyhaságot idéztek elő az értéktözsde. Az árfolyam esés azonban már az üzlet csekély voltánál fogva sem öltött nagyobb mérvet. Jelentékenyebben csak a Magyar Asphalt részvények hanyatlottak kedvezőtlen évi mérlegük alapján.

A gabonatözsde a lanyhaságot a hirtelen szilárdság váltotta fel. A rozsda miatt az ország számos vidékeiről érkező komoly panaszok, ugyisint az eső hiány a malmokat nagyobb vásárlásokra bírta. A sürgős vételi megbízásokkal szemben mérsékelt volt az ajánlat, mely körülmény az árfolyamok rohamos emelkedésére vezetett. A túl magasabb árfolyamok azonban nem sokáig tartották magukat, mert a felhős égboltozat jelentős eladásokat idézett elő.

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoky és Simon gabonatermék-kereskedő cég tudósítása.

— Május 18. —

A határidő-üzlet.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	—	—
Buza máj. 1904	809—808	—
Buza okt.	838—832	835—36
Rozs apr.-re	—	—
Rozs májusra	—	—
Rozs okt.-re	666—655	669—70
Zab máj.-ra	534—531	—
Zab	—	—
Zab október	559—562	561—62
Tengeri máj	509—508	—
Tengeri	—	—
Teng. jul. 1904	521—520	523—24
Repece	—	—
repece aug.	11.05—11.15	—

Sertésvásári jelentés.

(Schleiffelder és Társai bécsi cégétől.)

1904. május 17-éről.

A mai vásárra összesen 13097 darab sertés volt bejelentve, felhajtott azonban 5793 német-lengyel és 6763 magyar sertés.

Az üzlet menete vontatott volt.

Kilónként élő súlyban fogyasztási adó nélkül:
Első prima magyar sertés 108—110 fill.
kivételesen 111 fill.

Közép- és öreg sertés 102—106 „

Könnnyű- és szedett sertés. 95—100 „

Német-lengyel és erdélyi sertés 84—102 „

HIREK MINDENFELŐL.

Edvárd király és Vilmos császár találkozása.

Berlinből jelentik, hogy Edvárd angol királynak régebben tervezett találkozása Vilmos német császárral valószínűleg június hó vége felé fog megtörténni. Az újabb diszpozíciók szerint Edvárd király a nagy regatta hetében, június 25-től 29-ig Kielben találkozik Vilmos császárral, aki örömmel fogadta a látogatás bejelentését.

Az amerikai sajtó Jókairól.

Az amerikai sajtó, amely pedig vajmi mostosán szokott elbánni a külföld nagy halottaival, Jókairól a legnagyobb tisztelettel, melegséggel és valóban szokatlanul részletesen emlékezett meg halála alkalmából. Már május 4-én közöltek táviratokat a lapok Jókai veszedelmes jellegű betegségéről, 6-án pedig igen előkelő helyen adták megleghangú megemlékezéseiket. A New-York Herald így jellemzi az elhunytat „Jókai ott állt a hazafi Kossuth, az államférfi Andrássy, a festő Munkácsy és a zenész Liszt mellett, a nagy magyar nevek legelső sorában.“ A többi amerikai lap is mind megemlékezett Jókai haláláról és mind az itt közöltekhöz hasonló hangon irt róla.

Egy belga szocialista vezér halála.

A belga szocialisták elvesztették egyik legkiválóbb harcosukat. Defnet Gusztáv, Namur szocialdemokrata képviselője, hirtelen meghalt. Egy kaszánya előtt szélhűdés érte. Az őrparancsnok a kaszányába vitette. De a rögtön megjelent orvos is csak a beállott halált állapíthatta meg.

Rizsmunkások sztrájkja Olaszországban.

A vercellii rizsföldeken több ezer munkás nem teljesített bérkövetelések miatt a munkát beszüntette. Komoly zavargásoktól tartanak.

Magyar tudós kitüntetése Angliában.

A cambridgei egyetem Goldzieher Ignác dr. budapesti egyetemi tanárt május 28-án tiszteleti doktorrá fogja fölavatni.

Vendéglő áthelyezés.

Van szerencsém a n. érdemű közönség b. tudomására hozni, hogy jó hírnévnek örvendő

vendéglő- és

sörcsarnokomat

a Rudics-utcából a Wesselényi-utca 41 szám alá (a volt Piszárevics-féle sörcsarnok helyiségébe) helyeztem át, a melyet örök áron megvettem.

Kitűnő villásreggeli! Ebéd- és vacsora előfizetések elfogadhatók.

Tisztelt vendégeim további pártfogását a kitűnő ételek- és italokkal, valamint a gyors és pontos kiszolgálással továbbra is kiérdemelni minden igyekezetem leend.

Tisztelettel

Szemmáry János

vendéglős.

Kol lehet legolcsóbban

Vásárolni

kész férfi öltönyt,

gyermek ruhát,

női kabátot

és paletot

Földes Samu és Társa

Szabadka, Főtér Vermes-palota.

Férfi öltöny	---	---	17 kor. feljebb
Ulster	---	---	22 " "
Felöltő	---	---	17 " "
Gyermek öltöny	---	---	5 " "
Gyermek felöltő	---	---	9 " "

Külön osztály női konfekciókban.

Női Jaquetok	---	---	11 kor. feljebb
Női Paletok	---	---	17 " "
Fü és leánygallérok	---	---	5 " "

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár

BUDAPESTEN, Deák Ferenc-utca 7. szám

engedélyez a legkedvezőbb feltételek mellett

törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra

a kimutatott földadó vagy a színhelyen fogatosított becslés alapján.

Kölcsönkérvényekhez a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv hitelesített alakban esatolandó.

A legkisebb engedélyezhető kölcsön 2000 kor. Drága kölcsönök converálratnak olcsóbbakra.

Bárminemű kérdések a fenti címhez intézve, gyors elintéztést nyernek.